

РЕШЕНИЕ

№ 950

гр. София, 02.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-8, в закрито заседание на втори август през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мария Бойчева

като разглежда докладваното от Мария Бойчева Търговско дело № 20221100901342 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, съобрази следното:

Производството е по реда на чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ и Глава двадесет и първа от ГПК.

Делото е образувано по жалба с вх. № 20220718152031, подадена от “Ч.Б.” ЕАД, ЕИК ****, срещу Отказ № 20220711113339/13.07.2022 г. на Агенцията по вписванията – Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, постановен по заявление образец В1 с вх. № 20220711113339, за вписване на прехвърляне на обособена част от търговското предприятие на “Ч.Б.” ЕАД. В жалбата се прави искане отказът на Агенцията по вписванията – Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел да бъде отменен и да бъде указано да извърши исканото вписване на заявените обстоятелства: в поле 600 частично прехвърляне на търговско предприятие, в поле 601 отчуждител/наследодател: “Ч.Б.” ЕАД и в поле 602 правоприемник: “М.Ю.П.” ГмбХ – клон България, ЕИК ****.

В изпратения отговор на жалбата по реда на чл. 25, ал. 2 от ЗТРРЮЛНЦ (доп. – ДВ, бр. 105 от 2020 г.), Агенцията по вписванията оспорва жалбата като неоснователна. Претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лева.

Съдът, след като разгледа доводите в жалбата и обсъди приложените писмени доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е в срок, срещу акт, който подлежи на обжалване, и от лице, което има правен интерес да обжалва отказа на длъжностното лице по регистрацията при Агенция по вписванията – Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна по следните съображения:

В случая е подадено по електронен път заявление образец В1 с вх. № 20220711113339 за вписване на обстоятелства относно прехвърляне на търговското предприятие на “Ч.Б.” ЕАД (частично).

По подаденото заявление длъжностното лице по регистрацията е постановило обжалвания отказ, като е приело, че прехвърлянето на търговско предприятие по своята същност представлява вид “дружествено-правна организационна” сделка и не може да бъде определено като обикновена търговска сделка. Прието е, че тълкуването на разпоредбата на чл. 16, ал. 1 от ТЗ дава основание да се приеме, че под “правоприемник” законът има предвид лицето, което придобива съвкупността, а това в настоящия случай е чуждестранното юридическо лице, а не неговият клон. Прието е, че такова вписване не може да бъде извършено. Прието е също, че българският Търговски закон предвижда и специален ред за защита на кредиторите при прехвърляне на търговското предприятие, свързан със солидарна отговорност, отделно управление на преминалото имущество и предпочтително удовлетворяване на кредиторите от правата, преминали към правоприемника, като такива защита не би могла да бъде гарантирана в случай, че търговското предприятие е придобито от чуждестранно юридическо лице. Прието е и че особените правила за защита на кредиторите при прехвърляне на търговско предприятие по реда на чл. 15 и сл. от ТЗ няма да бъдат приложими спрямо правоприемника-чуждестранно юридическо лице, като по този начин правата на кредиторите няма да бъдат гарантирани в достатъчна степен и тяхното изпълнение би било значително затруднено предвид факта, че правоприемникът по сделката е със седалище извън България. Прието е също, че при частичното прехвърляне на търговско предприятие, предмет на договора следва да е обособена част от съвкупността от права, задължения и фактически отношения, отделена от останалите елементи на предприятието съгласно дефиницията на § 1а от ДР на ТЗ, като в случая от предмета на договора не могат да бъдат индивидуализирани правата и задълженията, за които е постигнато съгласие.

При така установеното съдът намира от правна страна следното:

Регистърното производство е охранително и изисква извършване на проверка за наличието на законовите предпоставки и ако се констатира очевиден порок, който не може да бъде отстранен чрез указания или не бъде отстранен в указан срок, то следва да се постанови отказ. По подаденото заявление длъжностното лице по регистрацията е длъжно да извърши проверка на обстоятелствата, предвидени в разпоредбата на чл. 21 от ЗТРРЮЛНЦ. Съгласно т. 4 и т. 5 от същата разпоредба, длъжностното лице по регистрацията е задължено да провери дали към заявлението са приложени всички документи съгласно изискванията на закона и дали съществуването на заявеното за вписване обстоятелство и съответствието му със закона се установяват от представените документи, т.е. извършва се проверка на съдържанието на представените документи, а не само на формалното им съществуване.

Съгласно разпоредбата на чл. 21, т. 8 от ЗТРРЮЛНЦ (нова – ДВ, бр. 105 от 2016 г.) длъжностното лице извършва проверка дали документите, които по силата на закон се съставят с нотариално удостоверен подпис или с

нотариално удостоверен подпис и съдържание, са въведени в базата данни на Информационната система по чл. 28б от Закона за нотариусите и нотариалната дейност, и дали представените документи съответстват на въведените данни за тях в Информационната система.

В настоящото производство съдът извършва самостоятелна проверка за спазване на изискванията за вписване на заявените промени по партидата на дружеството.

В случая заявлението е подадено от легитимирано лице – адвокат с изрично писмено пълномощно.

С подаденото заявление се претендира да бъде извършено вписване на частично прехвърляне на търговското предприятие на “Ч.Б.” ЕАД (отчуждител) с правоприемник “М.Ю.П.” ГмбХ – клон България.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя за отмяна на отказа като немотивиран, което представлявало съществено нарушение на процесуалните правила. Спецификата на производството по чл. 25 от ЗТРРЮЛНЦ – неговият контролно-отменителен характер изключва възможността съдът да отмени отказа на длъжностното лице по регистрацията като немотивиран. Поради това липса на мотиви в отказ на длъжностното лице по регистрацията не представлява основание за отмяна на постановения отказ на формално основание. В допълнение, следва да се посочи, че в разглеждания случай длъжностното лице по регистрацията е изложило подробни съображения, за да откаже извършване на заявеното вписване.

Настоящият състав споделя изводите на длъжностното лице по регистрацията, изложени в обжалвания отказ относно заявените за вписване обстоятелства.

По своята правна същност клонът на търговеца е обособяване на част от търговеца, като същият се регистрира в държава, различна от държавата по регистрацията при клон на чуждестранен търговец, съответно в населено място, различно от седалището му за местните търговци. С регистрацията си клонът не придобива правосубектност и не става самостоятелен правен субект. Всички права и задължения по сключени от клона сделки възникват директно в патримониума на търговеца. С оглед на така посочените правни характеристики на клона на чуждестранен търговец, то правоприемник на прехвърляне на обособената част от търговското предприятие на “Ч.Б.” ЕАД (отчуждител) не е клон - “М.Ю.П.” ГмбХ – клон България, а чуждестранното дружество “М.Ю.П.” ГмбХ, Швейцария.

Правоприемникът не е вписан в Търговския регистър на Република България и не може да бъде изпълнено императивното изискване на чл. 16, ал. 1 от ТЗ прехвърлянето на търговското предприятие да бъде вписано едновременно по партидата на отчуждителя и на правоприемника. Да се впише преобразуването само по партидата на клона на чуждестранното дружество няма да оправдае целта на закона, както и предвидената от законодателя защита на кредиторите.

Когато законодателят предвижда възможност за участие на чуждестранни юридически лица при дружествени правноорганизационни промени, каквито по правната си същност са продажбата на търговско предприятие и преобразуването в различните му предвидени форми, това е изрично регламентирано в закона. Така например, при преобразуването с участие на дружества от държави-членки на ЕС или от друга държава –

страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство в глава 16, раздел V, е предвидено изрично обявяване на информацията относно правилата за защита на кредиторите съгласно националното законодателство за всяко от участващите в преобразуването дружества (чл. 265ж от ТЗ). При прехвърляне на търговското предприятие не е предвиден подобен ред за обявяване в Търговския регистър с оглед защита на кредиторите, което не е законодателен пропуск, а липса на възможност за прехвърляне на търговското предприятие на българско търговско дружество (изцяло или обособена част от него) на чуждестранен търговец. Още повече, че в случай най-вероятно се цели именно прехвърляне на цялото търговско предприятие на българското дружество, доколкото по партидата му в Търговския регистър има представен и втори договор за прехвърляне на обособена част от търговското предприятие.

Това законодателно разрешение не представлява недопускане на чуждестранното юридическо лице до подобен вид сделки, достъпни за местни юридически лица, тъй като не се касае за обикновена търговска сделка по смисъла на чл. 1, ал. 1 от ТЗ, а за законовоуредена възможност за съответни организационни промени в регистрирано търговско дружество според българския Търговски закон.

Останалите доводи на жалбоподателя срещу изложеното от длъжностното лице по регистрацията за лимитативно посочване на подлежащите на вписване обстоятелства за регистриран клон на чуждестранен търговец в чл. 17а, ал. 2 и 3 от ТЗ, макар и основателни, не се отразяват на гореизложените изводи на съда.

Приложеното от жалбоподателя съдебно решение № 731/14.05.2014 г. по т.д. № 106/2014 г. по описа на СГС, ТО, VI-5 състав, касае прехвърляне на търговско предприятие на клон на банка, което се подчинява на специалния режим в Закона за кредитните институции и съответно за които има по-засилен контрол и изискване на одобрение на такива сделки от БНБ (глава 12 от ЗКИ). Поради това така цитираната практика не може да се приеме за приложима по отношение на предприятието на жалбоподателя, който не е регистриран по реда на ЗКИ.

Аргумент за вписване на заявените с процесното заявление обстоятелства не може да се черпи и от извършеното вписване по друг договор за прехвърляне на обособена част от предприятието на "Ч.Б." ЕАД или на друг търговец, които се сочат в жалбата. Обстоятелството, че една норма фактически не е спазена в отделни случаи, не води до нейното изменение и поради това съдът е длъжен за приложи закона в действащия му смисъл. Принципът за равенство на правните субекти предполага равното прилагане на закона по отношение на всички правни субекти, а не равното му неприлагане по отношение на тях (така в Решение № 1/21.01.2020 г. по т.д. № 33/2020 г. по описа на ВКС, Т.К., II Т.О., постановено в регистърно производство на политическа партия, като даденото разрешение по този въпрос е приложимо в разглеждания случай).

Поради горното правилно е отказано да бъде извършено вписване на заявените обстоятелства.

За изчерпателност на изложението следва да се посочи също, че в разглеждания договор за прехвърляне на обособена част от търговското предприятие на "Ч.Б." ЕАД не се съдържа индивидуализация на обособената част от търговското предприятие по смисъла на §1а от ДР на ТЗ, като

самостоятелна организационна структура. Индивидуализация се съдържа в приложения №№ 1-4 към договора. Следователно за да бъде изпълнено изискването на чл. 15, ал. 1 от ТЗ за нотариалното удостоверяване на подписите и съдържанието на сделката, извършени едновременно, следва да бъдат заверени договора и приложенията към него. Видно от приложенията към разглежданото заявление писмени доказателства обаче, нотариално удостоверяване на подписите и съдържанието е извършено само по отношение на договора за прехвърляне на обособена част от предприятието, в който не се съдържа индивидуализация на същата, но не и на самите приложения към договора, които се намират след направената от нотариуса заверка. С оглед на това не може да се приеме за изпълнено изискването за квалифицирана писмена форма на сделката по чл. 15, ал. 1 от ТЗ, което представлява самостоятелно основание за отказ за вписване на заявените обстоятелства.

По изложените съображения съдът намира, че постановеният от длъжностното лице по регистрацията отказ е правилен и подадената жалба следва да бъде оставена без уважение като неоснователна.

По разноските:

Агенцията по вписванията е направила искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лева.

Съгласно нормата на чл. 25, ал. 6 от ЗТРРЮЛНЦ (нова - ДВ, бр. 105 от 2020 г.), в производствата съдът присъжда разноски на страните по реда на Гражданския процесуален кодекс. Доколкото разглежданото производство е охранително, то от Гражданския процесуален кодекс, към който препраща горесцитираната разпоредба, следва да се приложат разпоредбите касателно охранителните производства. В Част VI “Охранителни производства”, Глава 49 “Общи правила” на ГПК, е предвидено, че разноските в охранителното производство са за сметка на молителя (чл. 541 от ГПК). Законодателното разрешение, дадено с приетите с ДВ, бр. 105 от 2020 г. изменения на разпоредбата на чл. 25 от ЗТРРЛЮНЦ не водят до промяна в характера на производството по обжалване отказ на длъжностното лице по регистрацията. Характерът на производството следва от субективното материално право, чийто защита се търси – това на жалбоподателя, чийто правен интерес е засегнат и за когото възникват правните последици на отказаното вписване/обявяване/заличаване на заявените обстоятелства/актове в Търговския регистър. От друга страна, Агенцията по вписванията не е страна в производството, а е орган, който по силата на закона извършва официално удостоверяване на посочените от законодателя обстоятелства/обявяване на актове. Агенцията по вписванията не е и не може да бъде страна в охранителното производство по вписване/обявяване, което се развива пред нея, тъй като в това производство агенцията осъществява юрисдикционна дейност (в този смисъл Определение № 60392/03.11.2021 г. по ч.т.д. № 2176/2021 г. по описа на ВКС, Т.К., II Т.О.; Решение № 117/04.03.2021 г. по т.д. № 169/2021 г. по описа на Апелативен съд – София, Търговско отделение, 5 състав; Определение № 181/30.03.2021 г. по т.д. № 284/2021 г. по описа на Апелативен съд – София, 5 състав).

Поради горното Агенцията по вписванията няма право на разноски в производството пред СГС, поради което такива не ѝ се присъждат по делото.

Водим от изложеното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалба с вх. № 20220718152031, подадена от “Ч.Б.” ЕАД, ЕИК ****, срещу Отказ № 20220711113339/13.07.2022 г. на Агенцията по вписванията – Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, постановен по заявление с вх. № 20220711113339.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд – София в 7-дневен срок от съобщаването му.

След влизане в сила на решението, препис от решението да се изпрати на Агенцията по вписванията – Търговски регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, за сведение.

Съдия при Софийски градски съд: _____